

1465

Podem (PI 4)

(ALDC, IX, P 95. *Podem* [PI 4])

(El caràcter lacunar del mapa s'explica per la introducció tardana d'aquest enunciat en les enquestes.)

La primera persona del plural del present d'indicatiu del verb *poder* (< llat. vg. *PŌTERE) era en llat. cl. POSSUMUS (infinitiu POSSE < POTIS ESSE), que va ser substituïda pel llat. vg. *POTEMUS, induïda pel perfet PŌTŪI i pel participi de present POTENS, i que va desembocar en *podem*; un derivat vulgar de POSSE, *POSSIO, és l'origen del cat. ant. *puix*, *puixa*, etc.

Podem va mudar-se en bal. en *porem* per atracció del futur i condicional *poré*, *poria*, que eren resultat d'una evolució

fonètica normal de -TʳR- > -r- (com *pare* < PAT[E]R) i que trobem en cat. ant.; en canvi, la bategant de l'alg. *porem* 85 és resultat del rotacisme de la -d- intervocàlica, propi d'aquell dialecte. La forma analògica *porem* ja es troba en mall. des del s. XVI (*Scripta* 2013), així com *poreu* i *porer* (segles XVI i XVII, respectivament; *ibidem*).

La variant puntual *poguem* 177 és resultat d'una atracció del present de subjuntiu, que també tenia la variant *pusca*, analògica de verbs acabats amb aquest segment, estesa a *posquem* 43.

Podem és l'única forma normativa des del *DOrt*, 1917.

Peiti Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

